

UCHWAŁA NR XLI/345/21
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

z dnia 26 kwietnia 2021 r.

w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu na rok 2018

Na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 110 ze zm.) w związku z art. 40 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

Rada Miejska w Świętochłowicach uchwała:

§ 1. Ustala się na rok 2018 następujące stawki opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym w przypadkach określonych art. 130a ust. 1-2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo ruchu drogowym :

- 1) rower lub motorower:
 - a) za usunięcie – 112 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 11 zł;
- 2) motocykl:
 - a) za usunięcie – 191 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 12 zł;
- 3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t:
 - a) za usunięcie – 314 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 18 zł;
- 4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t:
 - a) za usunięcie – 499 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 20 zł;
- 5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t:
 - a) za usunięcie – 850 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 24 zł;
- 6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t:
 - a) za usunięcie – było 1255 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 24 zł;
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne:
 - a) za usunięcie – 1 508 zł,
 - b) za każdą dobę przechowywania – 196 zł .

§ 2. Ustala się wysokość kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu, jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu spowodowało powstanie tych kosztów:

- 1) rower lub motorower – 39 zł,
- 2) motocykl – 57 zł,
- 3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t – 94 zł,
- 4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t – 150 zł,

- 5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t – 390 zł,
- 6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 – 390 zł
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne – 759 zł

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świętochłowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej
w Świętochłowicach

Zbigniew Nowak

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 23 października 2020 roku (prawomocnym z dniem 19 grudnia 2020 r.) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach rozstrzygając w sprawie ze skargi Prokuratora Rejonowego w Chorzowie, stwierdził nieważność uchwały nr XLV/369/17 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 roku (zmienionej następnie uchwałą nr XLVII/394/18 z dnia 27 marca 2018 r.) w sprawie ustalenia – obowiązujących na rok 2018 - opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu.

Dokonując kontroli zaskarżonej uchwały Sąd doszedł do przekonania, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa i w konsekwencji sprzecznie z prawem w rozumieniu art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. W ocenie Sądu, prawidłowa realizacja przez radę powiatu delegacji ustawowej wynikającej z art. 130a ust. 6 ustawy Prawo ruchu drogowym powinna być poprzedzona szczegółową kalkulacją, która z kolei pozwoli na dokonanie przez radnych, a następnie przez organ nadzoru, ewentualnie sąd administracyjny, miarodajnej oceny, czy wysokość stawek została ustalona zgodnie z ustawowymi kryteriami oraz stanowi odzwierciedlenie dokonanej rzetelnie analizy, uwzględniającej wytyczne ustawowe, czy też została ustalona arbitralnie, z pominięciem ustawowych kryteriów.

Jak stwierdził Sąd, w rozpatrywanej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca, natomiast na etapie postępowania sądowego nie sposób było wykazać, by przyjęte w zaskarżonej uchwale wysokości opłat były ustalone przy zachowaniu powyższych wymogów i przy zachowaniu wynikających z ustawy kryteriów.

W konsekwencji Sąd uznał, że nie zostało w żaden sposób wykazane, aby wysokość przyjętych w zaskarżonej uchwale opłat została ustalona w oparciu o wynikające z art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym kryteria.

W związku ze stwierdzeniem nieważności zaskarżonej uchwały i uprawomocnieniem się wyroku w tej sprawie, pozostawała do rozważenia kwestia następstw tego orzeczenia w świetle treści art. 130a ust 5c i ust. 2a w związku z ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Skoro bowiem w świetle tych przepisów właściciel lub osoba, która władała pojazdem w chwili jego usunięcia na podstawie innego niż własność tytułu prawnego, może być obciążona za usunięcie i parkowanie jedynie według wysokości opłat i kosztów ustalonych zgodnie z uchwałą, o jakiej mowa w art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym, to należy przyjąć, że w tym zakresie (gdzie chodzi o podstawę obciążenia opłatami i kosztami) nie może istnieć brak uregulowania prawnego (luka prawna). Rozważać zatem można w takiej sytuacji dwie możliwości. Pierwszą, że będzie obowiązywać w dalszym ciągu poprzednia uchwała, należy wykluczyć, albowiem uchwała Nr XLV/369/17 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 roku w swej treści ustala stawki opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi obowiązujące na rok 2018, a więc obowiązujące jedynie w tym roku. Druga przewiduje możliwość podjęcia na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym w miejsce uchwały, której nieważność została stwierdzona, nowej uchwały regulującej kwestie opłat i kosztów za dany, miniony już okres, przy jednoczesnym prawidłowym uzasadnieniu przyjętych w niej stawek w odniesieniu do kryteriów określonych w art. 130a ust. 6 Ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingu strzeżonym jest zadaniem własnym powiatu. Zgodnie z art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 – 2 (art. 130a cyt. ustawy) obejmujących :

1) usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela w przypadku :

- pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu;

- nieokazania przez kierującego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust 2 pkt 8 lit c Ustawy (kraju niebędącym państwem członkowskim tj. państwem członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacją Szwajcarską lub państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)- stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

- przekroczenia wymiarów, dopuszczalnej masy całkowitej lub nacisku osi określonych w przepisach ruchu drogowego, chyba że istnieje możliwość skierowania pojazdu na pobliską drogę, na której

dopuszczalny jest ruch takiego pojazdu;

- pozostawienia pojazdu nieoznakowanego kartą parkingową, w miejscu przeznaczonym dla pojazdu kierowanego przez osoby wymienione w art. 8 ust. 1- 2 ustawy;

- pozostawienia pojazdu w miejscu obowiązywania znaku wskazującego, że zaparkowany pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela;

- kierowania nim przez osobę nieposiadającą uprawnień do kierowania pojazdami albo której zatrzymano prawo jazdy i nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu poprzez przekazanie go osobie znajdującej się w nim i posiadającej uprawnienie do kierowania tym pojazdem, chyba że otrzymała ona pokwitowanie, o którym mowa w art. 135 ust. 2 ;

2) usuwanie pojazdów z dróg na koszt wykonujących przejazdy drogowe w przypadkach, o których mowa w art. 140ad ust. 2 pkt 2 ustawy;

3) usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia ich w inny sposób, w przypadku gdy :

a) pojazdem kierowała osoba:

- znajdująca się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,

- nieposiadająca przy sobie dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;

b) stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat za usunięcie i parkowanie (na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym) pojazdów usuniętych z dróg oraz wysokość kosztów, do pokrycia których obowiązany jest właściciel pojazdu, powstałych w przypadkach odstąpienia od usunięcia pojazdu, jeżeli przed wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu lub w trakcie usuwania pojazdu ustaną przyczyny jego usunięcia.

Opłaty, o których mowa stanowią dochód własny powiatu.

Stosownie do treści art. 130a ust. 6c ustawy Prawo o ruchu drogowym, Minister Finansów, w drodze obwieszczenia z dnia 25 lipca 2017 r. ogłosił obowiązujące w 2018 r. maksymalne stawki opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym (M.P. z 2017 r. poz.772) co oznacza, że rada powiatu ustala stawki opłat w wysokości nieprzekraczającej wskazanych w nim wartości.

Biorąc pod uwagę powyższe regulacje oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na terenie Świętochłowic w roku 2018, w tym wynikające z zawartej w dniu 15 stycznia 2018 r. umowy pomiędzy Gminą Świętochłowice a Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o. o., której przedmiotem było m.in. usuwanie oraz przemieszczanie pojazdów z dróg na obszarze miasta Świętochłowice w przypadkach, o których mowa w art. 130a ust. 1- 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (z wyłączeniem pojazdów przewożących towary niebezpieczne), umieszczanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym całodobowo oraz przechowywanie ich na tym parkingu, będącym w dyspozycji MPGK w Świętochłowicach Sp. z o. o., ponadto zaś szacowane koszty organizacyjno - prawnej obsługi przedmiotowych zadań - wysokość opłat za usunięcie i parkowanie pojazdów zaproponowano na poziomie określonym projektem przedmiotowej uchwały.

Procedura usuwania pojazdów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego, albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej obejmuje szereg czynności faktycznych oraz prawnych, na które składają się :

1) wydanie uprawnionej jednostce przez funkcjonariusza lub pracownika uprawnionego podmiotu w formie pisemnej lub ustnie, w tym za pośrednictwem środków łączności, a następnie potwierdzenie na piśmie, dyspozycji usunięcia pojazdu, po upewnieniu się, że istnieją przesłanki do usunięcia pojazdu,

2) wyznaczenie przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) parkingu strzeżonego,

3) umieszczenie pojazdu na wyznaczonym parkingu,

4) powiadomienie komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji o wydaniu dyspozycji i usunięciu pojazdu oraz przesłanie mu kopii dyspozycji,

5) ustalenie właściciela pojazdu i powiadomienie go, w formie pisemnej z zastosowaniem przepisów Kpa o doręczeniach, o wydaniu dyspozycji i usunięciu pojazdu,

6) ustalenie osoby, która ewentualnie dysponowała pojazdem na podstawie innego niż własność tytułu prawnego w chwili jego usunięcia oraz powiadomienie jej w formie pisemnej z zastosowaniem przepisów Kpa o doręczeniach, o wydaniu dyspozycji i usunięciu pojazdu,

7) przechowywanie pojazdu na parkingu,

8) wystawienie przez podmiot, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu, zezwolenia na odbiór usuniętego pojazdu po przeprowadzeniu stosownych czynności weryfikacyjnych,

Stosownie do treści art. 130a ust. 10 h ustawy Prawo o ruchu drogowym osoba będąca właścicielem pojazdu w dniu wydania dyspozycji jego usunięcia, ponosi co do zasady koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, ale także oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu powstałe od momentu wydania dyspozycji jego usunięcia do zakończenia postępowania.

Na wynikające stąd koszty składają się :

a) koszty odzwierciedlone wartością umowną powierzanych podmiotom zewnętrznym usług polegających na przemieszczaniu pojazdu na parking strzeżony oraz całodobowym parkowaniu pojazdu Łączne, maksymalne wynagrodzenie z tytułu realizacji usług polegających na usuwaniu pojazdów z dróg na podstawie art. 50a oraz art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym określone zostało w umowie obowiązującej w 2018 roku w wysokości 136 865,18 zł .

Stawki cenowe określone umową z podmiotem realizującym usługi w zakresie usuwania i przechowywania pojazdów (na podstawie art. 130a ust 1 i 2 ww. ustawy) kształtowały się w 2018 roku na następującym poziomie :

1) rower lub motorower :- za usunięcie – 100 zł netto tj. 123 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 3,50 zł netto tj. 4,30 zł brutto;

2) motocykl:

- za usunięcie – 150 netto tj. 184,50 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 4 zł netto, tj. 4,92 zł brutto;

3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t:

- za usunięcie – 250 zł netto tj. 307,50 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 9 zł netto, tj. 11,07 zł brutto;

4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t:

- za usunięcie – 400 zł netto, tj. 492 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 11 zł netto tj. 13,53 zł brutto;

5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16:

- za usunięcie – 1050 zł netto tj. 1291,50 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 14 zł netto tj. 17,22 zł brutto;

6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t:

- za usunięcie – 1050 zł netto tj. 1291,50 zł brutto,

- za każdą dobę przechowywania – 14 zł netto tj. 17,22 zł brutto.

Uwzględniając średnią miesięczną liczbę przechowywanych w 2018 roku na parkingu strzeżonym pojazdów usuniętych z dróg w trybie wspomnianego art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym tj. 29, w tym 4 jednośladow oraz 25 pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, roczne koszty finansowania usług przechowywania takich pojazdów w świetle określonych powyżej wartości kształtowały się na poziomie 107 291,75 zł, tj. 293,95 zł/ dobę; średnio 10,13 zł za 1 pojazd.

b) koszty administracyjnej obsługi zadania - osobowe (wynagrodzenie wraz z pochodnymi funkcjonariuszy oraz pracowników Urzędu zaangażowanych w procedurę usuwania i przechowywania pojazdów wraz z kosztami obciążającymi pracodawcę) oraz związane z nimi koszty rzeczowe: materiały

i sprzęt biurowy, koszty paliwa i eksploatacji pojazdów służbowych, utrzymanie i konserwacja środków łączności, energia, opłaty za telefon, internet, co, woda oraz inne, w tym m.in. koszty obsługi prawnej, oszacowano w skali 2018 roku na umownym poziomie adekwatnym do występującej w poszczególnych miesiącach tego roku, średniej liczby 29 pojazdów usuniętych i przechowywanych w trybie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz średnich kosztów osobowych i rzeczowych utrzymania stanowiska pracy w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach tj. na poziomie 73 200 zł, co w sumie kształtuje szacowane, całoroczne koszty realizacji zadania na poziomie **180 562,43 zł** tj. 494,69 zł/dobę. W przeliczeniu na średnią, stałą ilość pojazdów przechowywanych na parkingu w skali całego roku 2018, wyrażoną wskazaną wcześniej liczbą 29 pojazdów (usuniętych z drogi w trybie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym), daje to w odniesieniu do jednego pojazdu średni dobowy koszt realizacji zadania na poziomie 17,06 zł .

Łączna wartość tak ustalonych kosztów oszacowana na 2018 rok w wysokości 180 562,43 zł (107 291,75 zł + 73 200 zł), w przeliczeniu na przyjętą do wyliczeń średnią ilość przechowywanych w tym roku pojazdów (29) zwiększa więc średni dobowy koszt realizacji zadania z kwoty 10,13 zł/ 1 pojazd do kwoty 17,06 zł/1 pojazd, w ramach której **6,93 zł stanowią koszty administracyjne.**

Przygotowując projektowane stawki opłat na 2018 rok za przechowywanie pojazdów, określono je (po zaokrągleniu do pełnych złotych) na poziomie stawek cenowych wynikających z umowy obowiązującej w 2018 roku, powiększonych o stały wskaźnik kosztów administracyjnych (organizacyjno – prawnych) wyrażony wspomnianą wyżej kwotą **6,93 zł.**

W przypadku przekroczenia przez ustalone w ten sposób wartości poziomu stawek określonych uchwałą nr XLV/369/17 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 roku, wyliczoną stawkę obniżono do poziomu określonego wyżej wymienioną uchwałą z uwzględnieniem zasady, iż podejmowana z mocą wsteczną uchwała nie powinna zmieniać na niekorzyść sytuacji jej adresatów.

W odniesieniu do proponowanych stawek opłat z usunięcie pojazdu z drogi, zastosowano analogiczną metodę, w części przypadków korygując wyliczone stawki do poziomu określonego uchwałą nr XLV/369/17 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 roku .

Wysokość kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu, jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu spowodowało powstanie tych kosztów, zaproponowana została do ustalenia na poziomie odpowiadającym (po zaokrągleniu do pełnych złotych) 30% sumy szacowanych na 2021 rok stawek cenowych za usunięcie pojazdów poszczególnych kategorii oraz kwoty 6,93 zł. tj. założonych średnich kosztów administracyjnych realizacji zadania odniesionych do jednej doby i jednego pojazdu.

W przypadku pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, z uwagi na specyficzne warunki techniczne parkingów, na których mogą być one przechowywane, małą powierzchnię miasta oraz znaczną gęstość zaludnienia, założono, iż ewentualne usunięcie takiego pojazdu z drogi położonej na terenie Świętochłowic dokonane zostałoby na parking położony poza granicami miasta, spełniający wymogi określone stosownym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 13.11.2012 r.. Z uwagi na niewystępowanie w wymiarze faktycznym na przestrzeni ostatnich lat, w tym w 2018 roku sytuacji wymagającej usunięcia z drogi i przechowywania tej kategorii pojazdów, przyjęto, iż podmiot realizujący usługi w tym zakresie - w przypadku wystąpienia takiej potrzeby - uzyskałby jednorazowe zlecenie ich realizacji. Wysokość opłat za usunięcie tego typu pojazdu oraz za dobę jego przechowywania na specjalnym parkingu, odzwierciedlające wysokość możliwych do poniesienia w tym zakresie kosztów, a także wysokość potencjalnych kosztów mogących powstać mimo odstąpienia od usunięcia takiego pojazdu, zaproponowano do ustalenia na poziomie równym wysokości tego rodzaju opłat przyjętych na 2018 rok przez Radę Miasta Chorzowa (uchwałą nr XLII/768/17 z dn. 26.10.2017 r.).

Określone przez Ministra Finansów na 2018 rok maksymalne stawki dobowe opłat za parkowanie pojazdu usuniętego z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym wynosiły :

- 20 zł za rower lub motorower,
- 27 zł za motocykl,
- 40 zł za pojazd o dmc do 3,5 t,
- 52 zł za pojazd o dmc powyżej 3,5 t do 7,5 t,
- 75 zł za pojazd o dmc powyżej 7,5 t do 16 t,
- 136 zł za pojazd o dmc powyżej 16 t ,

- 200 zł za pojazd przewożący pojazdy niebezpieczne,
natomiast stawki za usunięcie pojazdu z drogi odpowiednio ;
- 113 zł za rower lub motorower,
- 223 zł za motocykl,
- 486 zł za pojazd o dmc do 3,5 t,
- 606 zł za pojazd o dmc powyżej 3,5 t do 7,5 t,
- 857 zł za pojazd o dmc powyżej 7,5 t do 16 t,
- 1 263 zł za pojazd o dmc powyżej 16 t,
- 1 537 zł za pojazd przewożący pojazdy niebezpieczne.

Uzasadnienie uchwały ma na celu wskazanie kryteriów jakimi kierowano się przy opracowywaniu jej projektu, w tym dokonanej w tym zakresie kalkulacji pozwalającej na dokonanie oceny, czy wysokość tych stawek została ustalona z uwzględnieniem ustawowych kryteriów tj. z wzięciem pod uwagę „konieczności sprawniej realizacji zadań, o których mowa w art. 130a ust.1-2 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz kosztów usuwania i przechowywania pojazdów”), a tym samym zawartych w cyt. przepisie wytycznych ustawodawcy.